

Memo

Plaats
Roermond, 27 januari 2011

Referentienummer
305864.RM.342.M001

Kenmerk
2852

Aan
Schipper & Bosch Projecten bv

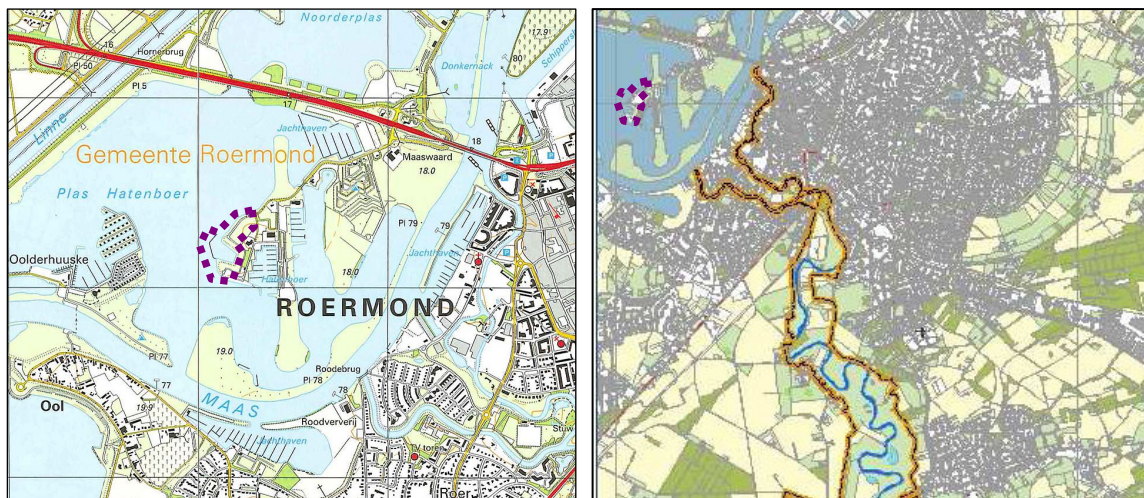
Kopie aan

Van
ing. M.C. Bonder

Betreft
Voortoets Natura 2000 in het kader van het project Kop Hatendoer

1 Inleiding

Schipper Bosch Projecten (SBP) is voornemens om ter plaatste van het gebied Kop Hatendoer 75 recreatiewoningen te realiseren. Dit wordt uitgevoerd in het op kaart 1 weergegeven gebied.

Kaart 1 Links ligging van het plangebied Kop Hatendoer (paarse stippellijn). Rechts de ligging van plangebied Kop Hatendoer ten opzichte van het Natura 2000 gebied Roerdal.

Natura 2000 is een Europees begrip, ingesteld door de Europese commissie. In Nederland is de bescherming van Natura 2000 gebieden verankerd in de Natuurbeschermingswet 1998. Een aantal habitats (leefgebieden voor planten en dieren) en specifieke (kwalificerende) planten- en diersoorten die in Europees verband bijzonder zijn, genieten speciale bescherming. Het is vereist binnen de kaders van de Europese habitat- en vogelrichtlijn dat nieuwe ontwikkelingen en activiteiten die van nadelige invloed zouden kunnen zijn, gerapporteerd en beoordeeld moeten worden. Buiten het studiegebied van het gebied Kop Hatendoer bevindt zich op ca. 1500 meter afstand het Natura-2000 gebied Roerdal. De effecten van het project op dit Natura 2000- gebied worden in eerste instantie getoetst door middel van de voorliggende Habitat voortoets. De vraag die in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 centraal staat is of er een kans op een

significant negatief effect bestaat. Dat is het geval als op grond van objectieve gegevens niet valt uit te sluiten dat het project afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen/ projecten significante gevolgen heeft voor het gebied. Binnen de Natuurbeschermingswet dient antwoord te worden gegeven op de volgende vragen:

1. Er is zeker geen negatief effect, of alleen enige verstoring zonder significant negatief effect. Dit betekent dat een vergunningaanvraag op grond van de Natuurbeschermingswet niet nodig is;
2. Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit zorgt zeker niet voor significante verslechtering van het Natura 2000-gebied Roerdal. Dit betekent dat wel een Natuurbeschermingswet-vergunning aangevraagd dient te worden, maar dat een Passende Beoordeling niet vereist is;
3. Er is een kans op een significant negatief effect, of de mogelijkheid van optreden van significante effecten is in dit stadium van de planontwikkeling nog niet uit te sluiten. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is, en dat de vergunningaanvraag vergezeld moet gaan van een Passende Beoordeling. Indien uit de Passende Beoordeling niet de zekerheid kan worden verkregen dat er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat de natuurlijke kenmerken van het gebied (instandhoudingdoelstellingen) niet worden aangetast dient toetsing plaats te vinden aan de zogenaamde ADC-criteria:
 - a. Zijn er geen Alternatieven?
 - b. Is er sprake van een Dwingende reden van groot openbaar belang?
 - c. Zijn er Compenserende maatregelen voorzien?

In hoofdstuk 2 wordt het project beschreven en ingegaan op welke effecten kunnen optreden op het betrokken Natura 2000-gebied waarop zal worden getoetst. In hoofdstuk 3 wordt de toetsing toegepast van het project. Hoofdstuk 4 tenslotte, bevat de conclusies van de analyse en aanbevelingen.

2 Projectbeschrijving en milieueffecten

2.1 Projectbeschrijving

Het plangebied genaamd Kop Hatendoer ligt circa 1500 meter ten westen van het centrum van Roermond in het plangebied tussen de Maas en het Lateraalkanaal Heel-Buggenum. Het maakt hier deel uit van het schiereiland Hatendoer, dat gelegen is in de Plas Hatendoer en de Zuidplas. Het gebied is ontsloten middels een weg die aansluit op de N280. Het plangebied bestaat uit een bouwrijp terrein dat al in 1995 is aangelegd. De terreininrichting inclusief jachthaven van Kop Hatendoer is gerealiseerd in het kader van de herinrichting van de Midden Limburgse grindwinningsgebieden. Uitgangspunt is dat er woningen komen met een vloeroppervlak van 100 tot 120 m² per woning. In totaal wordt er een terrein van 5.000 tot 7.000 m² bebouwd bestaande uit:

Gebouwen / woonsferen type:

- 24 terpwoningen, vloerpeil ca. 21,80 m + NAP;
- 33 havenwoningen, vloerpeil ca. 23,50 m + NAP;
- 12 drijfwoningen vloerpeil iets boven de waterspiegel;
- 6 watervilla's, vloerpeil ca. 21,80 m + NAP.

Terreinmeubilair:

- afrastering;
- slagboomsysteem;
- bebording;
- zitbanken;
- lichtmasten;
- etc.

Grondwerk

- grondaanvulling t.p.v. de terpwoningen (ca. 6.000 m²)

Overige:

- bomen;
- plantvakken;
- hagen;
- verhardingen;
- oeverconstructies.

Foto 1 Links de situatie in het noordelijke deel van Kop Hatendoer en rechts het zuidelijke deel met de jachthaven.

2.2 Effecten op de Natura2000 gebieden

Hoewel er geen fysieke aantasting door de ingreep plaatsvindt, kan sprake zijn van externe beïnvloeding van het Natura 2000-gebied Roerdal. De volgende mogelijke effecten worden getoetst:

1. **Oppervlakteverlies:** Dit is niet aan de orde, omdat het Roerdal niet fysiek wordt aangeast.
2. **Versnippering:** van versnippering is sprake bij het uiteenvallen van leefgebieden van soorten. Dit is niet aan de orde, omdat de bereikbaarheid tussen de verschillende leefgebieden van kwalificerende soorten van het Roerdal niet wordt veranderd.
3. **Verzuring:** Dit wordt vooral veroorzaakt door stikstofoxiden NO_x (NO_x is verzamelnaam voor alle stikstofoxiden, zoals NO, NO₂, N₂O, NO₃ etc.) en in minder mate gereduceerd stikstof (NH₃, ammoniak/ ammonium), die vrijkomen door onder andere het wegverkeer. Stikstofdepositie tast de buffering van de bodem aan. In het genoemde Natura 2000-gebied zijn vooral de stroomdalgraslanden en Glanshaverhooilanden kwetsbaar hiervoor. Een recente studie naar de effecten van het bestaand gebruik (Bureau Waardenburg, 2008) geeft aan dat significante effecten van NO_x optreden binnen een afstand van 1 kilometer. Zekerheidshalve is echter uitgegaan van een zoekgebied van 3 kilometer (Rijkswaterstaat, 2008). Het Roerdal ligt binnen deze zone en een eventuele verkeers-toename als gevolg van het project Kop Hatendoer dient te worden getoetst.
4. **Vermesting:** wordt eveneens veroorzaakt door stikstofoxiden NO_x die vrijkomen door onder andere het wegverkeer. In het genoemde Natura 2000-gebied zijn vooral de stroomdalgraslanden en Glanshaverhooilanden kwetsbaar hiervoor. Ook kan veresting van invloed zijn op de waterkwaliteit van de hier aanwezige beken, rivieren en poelen. Dit zal negatieve effecten hebben op de doelsoorten die hierin voorkomen als beekprik, rivierprik, zeebek, rivierdonderpad, bittervoorn, gaffellibel, kamsalamander en zeggekorfslak. Het Roerdal ligt binnen het zoekgebied van 3 kilometer en een eventuele verkeers-toename als gevolg van het project Kop Hatendoer dient te worden getoetst.
5. **Verzoeting:** is niet aan de orde, omdat zoute habitattypen niet aanwezig zijn in het Roerdal.

6. **Verziltig**: is niet aan de orde, omdat er als gevolg van het project geen strooizout in het Roerdal terecht zal komen.
7. **Verontreiniging**: Dit bestaat uit zwerfval, PAK's, koper, zink en door stikstofoxiden NOx onder verziltig en vermesting. PAK's en zware metalen kunnen wellicht worden toegepast bij de bouw van de gebouwen. Door de afstand ten opzichte van het Roerdal en het feit dat de Maas ligt tussen het Roerdal en het plangebied is het niet aannemelijk dat deze stoffen in het Roerdal terecht komen.
8. **Verdroging**: is niet aan de orde, omdat er als gevolg van het project geen grondwaterstandverlaging zal gaan optreden.
9. **Vernatting**: is niet aan de orde.
10. **Verandering stroomsnelheid**: is niet aan de orde.
11. **Verandering overstromingsfrequentie**: is niet aan de orde.
12. **Verandering dynamiek substraat**: is niet aan de orde.
13. **Geluid**: Er zijn studies verricht naar geluidseffecten op vogelsoorten in relatie tot geluidsbelastingen. Het Roerdal is echter niet aangewezen voor vogelsoorten. In de voortoets hoeft niet te worden ingegaan op eventuele geluidseffecten op broedvogels.
14. **Licht**: is niet aan de orde, bovendien is het Roerdal niet aangewezen voor soorten die gevoelig zijn voor licht.
15. **Trilling**: is niet aan de orde.
16. **Optische verstoring**: is niet aan de orde.
17. **Mechanische effecten**: is niet aan de orde.
18. **Verandering in de populatiedynamiek**: is niet aan de orde.
19. **Introductie of uitbreiding van gebiedsvreemde of genetisch gemodificeerde soorten**: is niet aan de orde.

3 De voortoetsing

3.1 Methode

Voor het vergelijken van de instandhoudingseisen die de habitattypen en soorten stellen is de storingsindicator gebruikt die door het ministerie van landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit ter beschikking wordt gesteld. De storingsindicator is een effectenindicator bestaande uit 19 storingsfactoren. Uit de analyse in paragraaf 2.2 blijkt dat twee storingsfactoren aan de orde kunnen zijn, namelijk:

1. verzuring door NOx;
2. vermesting door NOx;

Op het Natura2000-gebied Roerdal zal het project worden getoetst op deze 2 storingsfactoren. Daarbij wordt in ogenschouw genomen de gevoeligheid per habitatype en soort, namelijk (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>):

- zeer gevoelig
- gevoelig
- niet gevoelig
- n.v.t.
- ... onbekend

De afweging wordt gemaakt per habitat en soort, gekoppeld aan de storingsfactoren. Het gaat daarbij om de volgende habitatsoorten en habitattypes waarop dient te worden getoetst.

Schema 1 *Habitattypen en habitatsoorten in het Natura2000-gebied Roerdal. De habitattypen en habitatsoorten weergegeven met * zijn prioritair. In deze voortoets wordt nagegaan welke effecten kunnen optreden op deze habitattypen en habitatsoorten.*

<i>Habitattypen</i>	<i>Instandhoudingdoelen</i>
Beken en rivieren met vegetaties met onder andere vlottende watteranonkel.	Uitbreiding oppervlakte en behoud van kwaliteit geformuleerd
Stroomdalgraslanden*	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Glanshaver- en Vossenstaarthooilanden	Behoud van oppervlakte en kwaliteit
Hoogveenbossen*	Behoud van oppervlakte en verbetering van de kwaliteit.
Vochtige alluviale bossen (Beekbegeleidende bossen)*	behoud van oppervlakte en kwaliteit
<i>Soort</i>	<i>Instandhoudingdoelen</i>
Beekprik	Behoud van verspreiding, omvang en kwaliteit van het leefgebied voor het behoud van de populatie Beekprik.
Bever	behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied voor uitbreiding van de populatie.
Bittervoorn	Behoud verspreiding, omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud van de populatie.
Donker pimpernelblauwtje	Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie tot duurzame populatie van ten minste 2.000 volwassen individuen.
Gaffellibel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud duurzame populatie van ten minste 150 volwassen individuen.
Kamsalamander	Behoud verspreiding, omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
Pimpernelblauwtje	Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor vestiging duurzame populatie van ten minste 1.000 volwassen individuen.
Rivierdonderpad	Behoud verspreiding, omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud van de populatie.
Rivierprik	Behoud omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor behoud van de populatie.
Zeeprik	Behoud omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
Zeggekorfslak	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud duurzame populatie van ten minste 150 volwassen individuen.

Schema 2 De effectenindicator met hierin de storingsfactoren in relatie tot het project en het Roerdal en de relatie kritische hoeveelheid stikstof met de verschillende habitattypen (Dobben en van Hinsberg, 2008) en de verwachte belastingen stikstof (Gies, Bleeker en Dobben, 2007) in een autonome situatie. 1 verzuring door NOx, 2 vermesting door NOx.

Storingsfactor	1	2	kritische depositie N kg/N/ha/jr.	Verwachte belasting Roerdal 2010	Mogelijke overschrijding na realisatie project Kop Hatenboer
Beken en rivieren met waterplanten	■	■	>34	20	Geen
*Stroomdalgraslanden	■	■	17,5	20	2,5 (20-17,5)
Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	■	■	20,0	20	0
*Hoogveenbossen	■	■	25,0	20	Geen
*Vochtige alluviale bossen	■	■	26,1	20	Geen
Beekprik	■	■			
Bever	■	■			
Bittervoorn	■	■			
Donker pimpernelblauwtje	■	■			
Gaffellibel	■	■			
Kamsalamander	■	■			
Pimpernelblauwtje	■	■			
Rivierdonderpad	■	■			
Rivierprik	■	■			
Zeeprik	■	■			
Zeggekorfslak	■	■			

3.2 Effectenstudie

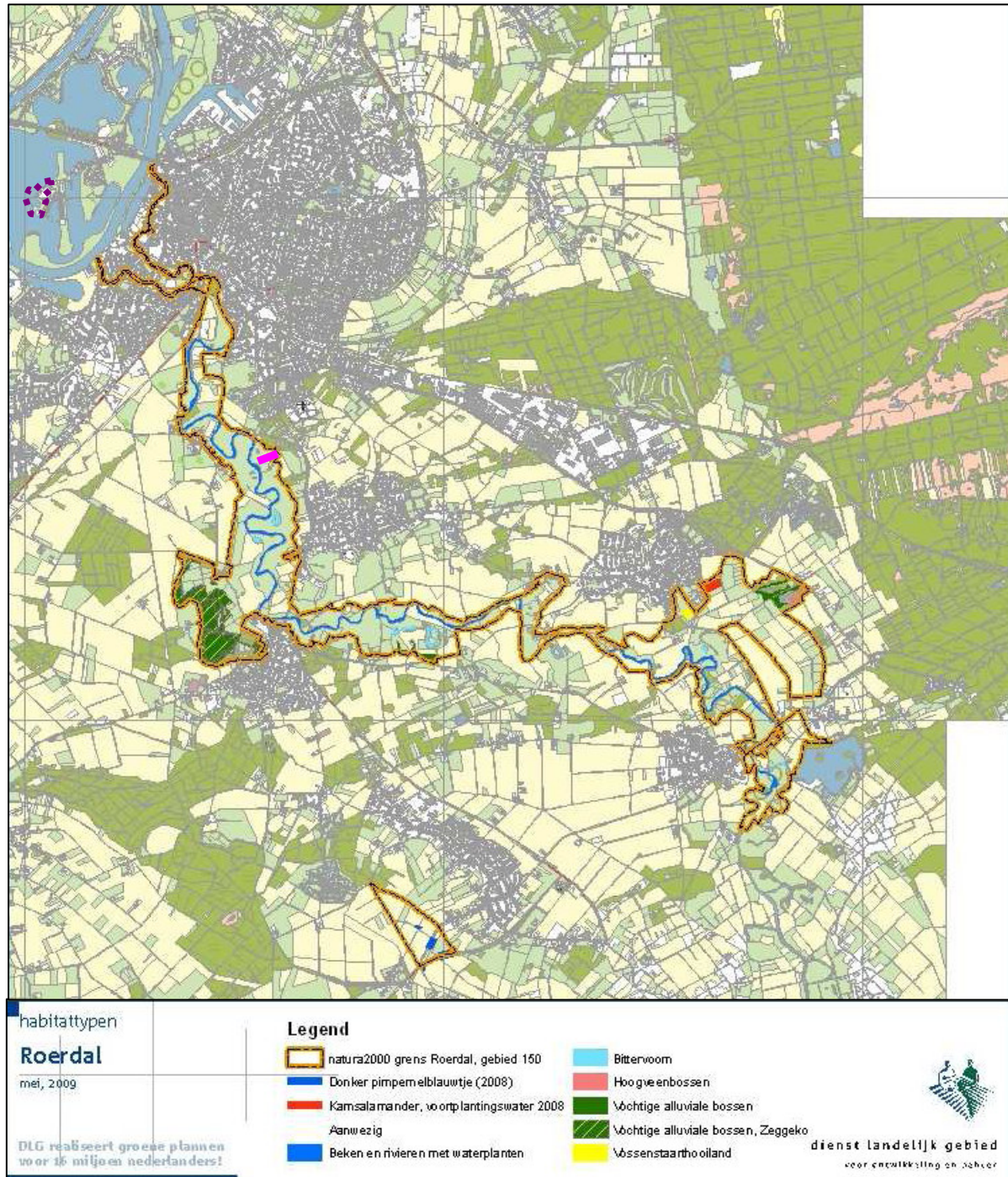
Stroomdalgraslanden zijn gevoelig voor N-depositie. De kritische hoeveelheid stikstof die dit vegetatietype kan verdragen bedraagt 17,5 kg N/ha/jr. (van Dobben en van Hinsberg, 2008). Uit schema 2 blijkt dat in 2010 een overschrijding wordt verwacht van deze depositie op de stroomdalgraslanden van 2,5 kg N/ha/jr. in de autonome situatie (Gies, Bleeker en Dobben, 2007). Een belangrijke vervuiliingsbron is de N280. Stroomdalgraslanden komen nog niet in het Roerdal voor.

Wel zijn er ontwikkelingskansen in het Roerdal aanwezig. Zo is ter hoogte van De Zwarte Berg een vegetatie aanwezig bestaande uit Akkerhoornbloem, Beemdkroon, Geel walstro, Goudhaver, Grote bevernel, Kattendoorn, Knolboterbloem, Knoopkruid, Rapunzelklokje en Stinkende ballote. De vegetatie kan zich ontwikkelen richting een stroomdalgrasland. De instandhoudingdoelstelling is "uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit". Dat houdt in dat het project hierop getoetst moet worden. Genoemde locatie ter hoogte van De Zwarte Berg ten zuiden van Roermond bevindt zich op ca. 4 km van het project Kop Hatenoer. Het is niet aannemelijk dat er effecten optreden op de vegetatie door het project bij een verkeerstoename.

Met betrekking tot Glanshaver- en vossenstaarthooilanden is te zien op figuur 4 dat deze zich bevindt bij Herkenbosch. De effecten van een toename van de verkeersintensiteit waarbij ook een toename van een NOx-depositie wordt verwacht, treedt op binnen een afstand van 3 kilometer (Rijkswaterstaat, 2008). Genoemde locatie bij Herkenbosch bevindt zich op ca. 10 km. afstand ten opzichte van het project Kop Hatenoer. Het is niet aannemelijk dat er effecten optreden op de vegetatie door het project bij een verkeerstoename.

Op figuur 4 is te zien dat op ca.1000m. de monding van de Roer in de Maas is. Deze rivier biedt leefgebied aan de Bever, Gaffellibel, Rivierdonderpad, Rivierprik, Zeeprik en mogelijk ook Beekprik. De Gaffellibel en Beekprik zijn zeer gevoelig voor vermesting. Niet duidelijk is welke gevol-

gen de toename van NO_x-depositie als gevolg van de verkeersintensiteit heeft op de Roer. Echter in relatie tot de ligging van de drukke N280 zal dit effect naar verwachting marginaal zijn.

Figuur 4 Ligging van het project Kop Hatenboer (paarse lijn) in relatie tot habitattypen en habitatsoorten. De paarse lijn is ontwikkeling

4 Conclusie

Uit de voortoets blijkt dat na uitvoering van het project Kop Hatenboer bij een eventuele verkeers- toename met een toename van een stikstofdepositie, geen effecten worden verwacht op de in- standhoudingdoelstellingen voor de verschillende habitattypen en habitatsoorten waarvoor het Roerdal is aangewezen. Een nader onderzoek of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet nodig.